

De Midianieten verslagen

Periodethema: Gideon
Richteren 7

KERNTEKST

'En het geschiedde in denzelve nacht, dat de HEERE tot hem zeide: sta op, ga henen af in het leger, want Ik heb het in uw hand gegeven.' (Richt. 7: 9)

UITLEG VAN DE KERNTEKST

De Heere bemoedigt Gideon door hem in de nacht naar de Midianieten te sturen. Niet door kracht noch door geweld, maar door God zal Gideon de overwinning behalen. Het volk zal niet kunnen roemen op eigen kracht, maar mag alleen eindigen in de lof en aanbidding van God.

BEGINSITUATIE

Dit verhaal is het tweede verhaal in de serie over Gideon en kan samen met het vorige verhaal als apart onderdeel verteld worden. Als u het verhaal van Gideons roeping verteld hebt, kunt u de kern van dit verhaal terugvragen. Stelt duidelijke vragen als:

- Wat is Gideon aan het doen?
- Waarom doet hij dat op een geheime plaats?
- Waarom straft God het volk van Israël?
- Wie spreekt tot Gideon en welke opdracht krijgt hij?
- Hoe reageert Gideon?
- Wat wil Gideon aan de Engel des Heeren geven?
- Wat gebeurt er als Gideon het offer op de rots legt?
- Wat doet Gideon 's nachts en wat is de reactie op zijn daad?
- Kun je iets vertellen over de twee tekenen die Gideon krijgt?

DOELSTELLINGEN

- De kinderen duidelijk maken dat er een grote overmacht aan vijanden is, maar dat God door weinig soldaten de overwinning geeft.
- De kinderen leren dat de Heere de overwinning geeft door te geloven in Zijn Woord en door op Hem te vertrouwen.
- De kinderen laten zien dat het waar is: 'niet door kracht noch door geweld, maar door Mijn Geest zal het geschieden.' (Zach. 4: 6)

INDELING

- Het leger van Gideon.
- De proef in opdracht van God.
- De droom van de schildwacht.
- De strijd met de fakkels en de bazuinen.
- De overwinning op de Midianieten.

OPMERKINGEN

Besef dat oorlogsvoering in die tijd anders gaat: Midianieten zijn wrede mannen die op kamelen rijden. Deze dieren zijn versierd met gouden sieraden (maantjes). Ze hebben kromme zwaarden en zijn een schrik voor de Israëlieten.

Bij de voorbereiding kunt u de site <http://abcvanhetgeloof.nl> gebruiken. Zowel voor de jongeren als voor de kinderen wordt het begrip 'geen afgoden', 'geloof' en 'roeping' goed uitgelegd en besproken: abcvanhetgeloof.nl/geen-afgoden abcvanhetgeloof.nl/wij-geloven/geloof-jongeren abcvanhetgeloof.nl/wij-geloven/roeping en www.abcvoorkinderen.nl/wij-doen/geen-afgoden www.abcvoorkinderen.nl/wij-geloven/geloof/ www.abcvoorkinderen.nl/wij-geloven/roeping

ZINGEN

Psalm 34: 11; 62: 8; 72: 11; 93: 4; 99: 1; 146: 1
Voor de kinderen uit groep 5 en 6: psalm 31: 5; 33: 10; 60: 7; 91: 1; 108: 7
'Gideon, een dapper man' (OMK, deel 2, nr. 19)
'Dit is het lied van Gideon' (AWN, deel 3, nr. 3)
'Wat God doet, dat is welgedaan' (WK, nr. 472; JdH, nr. 398A; Hervormde Bundel, nr. 186)

UITLEG VAN DE PSALM

Psalm 62: 8 De Heere spreekt, dat heeft ook Gideon ervaren. Van God is alle kracht en macht. Omdat de Heere goed is en recht doet, zal iedereen ontvangen wat hij verdient: de Heere straft de goddelozen. Uit genade zegent Hij de rechtvaardigen en de mensen die Zijn Woord geloven en op Hem vertrouwen.

INTRODUCTIE

Schrijf op het bord in het midden het woord 'VERTROUWEN'. Aan welke woorden denk je bij 'vertrouwen'? Schrijf de woorden op die de kinderen noemen. U kunt denken aan: eerlijk zijn, op iemand kunnen rekenen, geloven, doen wat je zegt, ervan uitgaan, alles durven vertellen, verwachten, geloof, hoop, moed, enz.

BRUGZIN OF BEGINZIN

Op de helling van de berg is het druk. Je ziet veel soldaten lopen. Er zijn ook heel veel kamelen.

Vertelling

Wie zijn die soldaten? Het zijn de Midianieten die op hun kamelen over de Jordaan gegaan zijn. Ze trekken steeds verder het land Kanaän binnen. Overall waar ze komen, stelen ze het voedsel en de dieren. De Israëlieten worden gedwongen om alles te geven. Zo niet? Dan ziet het er niet best voor hen uit. De Midianieten zijn wreed en zien er niet tegenop op mensen te doden. Hun leger is heel groot, wel 135.000 soldaten zijn er.

HET LEGER VAN GIDEON

Op de helling van een andere berg, dicht bij een waterbron, lopen ook mannen. Dat zijn de soldaten van Gideon. Hij heeft heel snel knechten gestuurd naar de mannen van de stam van Manasse, Aser, Zebulon en Naftali. Gelukkig komen er steeds meer mannen. Maar het zijn er lang niet zoveel als bij de Midianieten. Gideon telt de soldaten van Israël. Weet je hoeveel het er zijn? 32.000. Dat is niet veel in vergelijking met de soldaten van de Midianieten. Zij hebben meer dan vier keer zoveel soldaten. Hoe zullen de Israëlieten van dat grote leger kunnen winnen?

MATERIALEN

U kunt een kaart laten zien, waarop duidelijk is waar de strijd zich afspeelt en hoe de vluchtroute van de Midianieten is.

Een plaat van een Bedoeïen op een kameel: de Midianieten trokken op kamelen het land Israël binnen. Het was een volk dat in de woestijn woonde.

BORDPLAN

Niet door kracht noch door geweld

Midianieten: 135.000 soldaten

Gideon: 32.000 soldaten – 10.000 soldaten – 300 soldaten

Maar luister wat de Heere tegen Gideon zegt: 'Er zijn teveel soldaten. Het volk mag later niet zeggen dat zij zelf ervoor gezorgd hebben dat de Midianieten verslagen worden. Laat iedereen die bang is maar naar huis gaan.' Teveel soldaten? Dat is niet te begrijpen. Je denkt dat er veel te weinig soldaten zijn.

DE PROEF IN OPDRACHT VAN GOD

Gideon doet wat God gezegd heeft en zegt tegen het volk: 'Iedereen die bang is, hoeft niet mee te vechten. Die mag naar huis gaan. Ga maar via het gebergte van Gilead.' Kijk, daar lopen een paar mannen weg. Daar nog een paar. Daar zelfs een hele groep. Maar Gideon, straks houd je geen soldaten meer over. Er gaan wel 22.000 soldaten weg. Hoeveel blijven er dan nog over? Juist, 10.000 soldaten. Van elke drie soldaten zijn er twee bang. Moet Gideon nu met zo'n klein leger vechten tegen het machtige leger van de Midianieten? Dat kan nooit. Dat wordt een grote nederlaag en dan zullen de Midianieten helemaal de baas zijn in Israël.

Voor de tweede keer geeft God Gideon een opdracht: 'ga met al je mannen naar de waterbron. Ik zal zeggen wie er met jou mee mag en wie niet. Want er zijn nog teveel soldaten. Er moeten nog meer mannen naar huis.' Gideon laat zijn soldaten allemaal naar de waterbron gaan. Iedereen heeft dorst. Ze zijn blij dat ze mogen drinken. Als je goed kijkt, zie je dat de mannen op twee verschillende manieren water drinken. De meeste mannen vallen op hun knieën en drinken zoveel mogelijk water. Enkele mannen scheppen met hun hand wat water uit de bron en likken met hun tong het water op. De Heere zegt: 'Gideon, al die mannen die op hun knieën gevallen zijn en zo het water opgedronken hebben, moet je wegsturen.'

De mannen die het water met hun handen geschept hebben, mogen blijven.' Hoeveel soldaten blijven er nu nog over? Maar driehonderd. Dat is ontzettend weinig. Maar de Heere zegt tegen Gideon: 'door deze driehonderd mannen zal ik Israël verlossen.'

Je begrijpt er nu niets meer van. Dat kan nooit. Maar God heeft zelfs deze driehonderd mannen niet nodig om de Midianieten te verslaan. God kan het volk ook verlossen zonder soldaten. Maar Hij gebruikt de soldaten als een middel. Wat is God groot! We kunnen Hem met ons verstand nooit begrijpen. Je kunt alleen maar verwonderd zijn over Zijn almacht, Zijn grootheid, Zijn grote daden. Soms mag je dat ook zien in je eigen leven. Dan gebeuren er dingen die je niet verwacht had.

Gideon geeft aan elke soldaat een kruik en een bazuin. Normaal heeft alleen een hoofdman over honderd soldaten een bazuin. Maar de mannen hebben hun bazuinen achtergelaten. Daarom zijn er driehonderd bazuinen.

DE DROOM VAN DE SCHILDWACHT

En Gideon? Durft hij nu wel te vechten met dit handjevol soldaten? Als Gideon op het aantal mannen ziet, zal het nooit lukken. Er staat in de Bijbel dat er heel veel soldaten zijn. Het leger van de Midianieten wordt zelfs vergeleken met een zwerm sprinkhanen, die je niet kunt tellen.

Maar Gideon vertrouwt op de Heere. Hij luistert naar wat God zegt. *Dan is alles mogelijk. Weet je hoe je dit vertrouwen noemt? Dit is geloof, echt geloof. Dat ziet niet naar de omstandigheden, maar dat ziet op God alleen. Zo mag jij ook vertrouwen op de Heere en geloven dat het waar is wat Hij zegt. Als je geloven moeilijk vindt, vraag dan aan de Heere: 'leer mij in U geloven en alles van U verwachten.'*

De Heere ziet wel hoe moeilijk het voor Gideon is. Daarom wil de Heere hem bemoedigen. Vorige week hebben we gezien dat Gideon twee keer om een teken vraagt. Nu geeft de Heere hem ongevraagd een teken. 's Nachts maakt de Heere Gideon wakker: 'neem je knecht, je wapendrager Pua en ga samen naar het tentenkamp van de Midianieten. Daar hoef je alleen maar te luisteren. Ik heb het hele leger in jouw hand gegeven.' Ook nu gehoorzaamt Gideon. Door het donker van de nacht sluipen ze naar de tenten van de vijand. Een gevaarlijke tocht, want als ze gesnapt worden... Voorzichtig lopen ze de heuvel over. Ze komen bij de eerste tenten. Ze schrikken. Ze horen praten. Stil blijven ze staan om niet gehoord te worden. Dan klinkt het: 'in mijn droom zag ik een gerstebrood (= een rond plat brood). Het rolde van de heuvel af en botste tegen onze tent. Toen viel onze tent helemaal ondersteboven.' Even is het stil. Dan gaat een andere man verder: 'o, ik weet al wat die droom betekent.

Dat brood is het zwaard van Gideon, de zoon van Joas uit Israël. Dan heeft de God van Israël de Midianieten in zijn hand gegeven.'

Zie je dat God Zijn knechten niet in de steek laat? Hij zorgt voor hen. Hij bemoedigt hen. Soms als ze Hem erom bidden, soms onverwachts. Dat is ook vandaag nog zo. God wil kracht geven. Je mag Hem om wijsheid vragen. Ook voor kleine dingen, bijvoorbeeld als je het moeilijk vindt op school.

Stil sluipert Gideon weg. Hij heeft genoeg gehoord. God laat hem horen dat hij de overwinning zal behalen. De soldaat heeft immers zijn naam genoemd? Hij dankt God dat hij deze droom gehoord heeft. Als Gideon terug is bij de tenten van Israël, roept hij zijn mannen bij elkaar. 'Het is zover. We gaan vechten. De Heere is bij ons!'

DE STRIJD MET DE FAKKELS EN DE BAZUINEN

Gideon verdeelt zijn soldaten in drie groepen van honderd. Ze krijgen allemaal drie dingen: een bazuin, een kruik en een fakkel. Normaal heeft alleen een hoofdman een bazuin. Maar omdat ze er nu allemaal een hebben, zal het straks lijken of het leger van Gideon heel groot is. Een fakkel is stok met een lap die in de pek (= teer) gedoopt is. De fakkel kan daardoor branden. Maar nu wordt de fakkel in een kruik gestopt, zodat de lap wel smeult, maar niet gezien kan worden. Eén groep gaat aan de linkerkant naar de Midianieten. Eén groep gaat aan de rechterkant naar de vijand en één groep blijft in het midden. Op die manier omsingelen ze het vijandelijke leger. Daar gaan ze! Dicht bij de tenten blijft Gideon stil staan. Hij en de mannen die bij hem staan, blazen op de bazuin. Dat is het teken dat alle driehonderd soldaten op hun bazuin moeten blazen. Een ontzettend lawaai in de stilte van de nacht. Gideon roept: 'Voor de Heere en voor Gideon!' De mannen nemen het over en roepen: 'voor de Heere en voor Gideon!' Tegelijk slaan ze hun kruik kapot. Opnieuw een ontzettend lawaai. Door het kapotslaan van de kruiken gaan de fakkels fel branden. Ze geven veel licht in de donkere nacht. De soldaten van Gideon blijven op hun plaats staan. Ze doen verder niets. En de Midianieten? Die schrikken heel erg van de bazuinen en het lawaai van de kapotgeslagen kruiken. Ze zien overal rond het tentenkamp lichten. Ze raken in paniek. Daar zorgt de Heere voor. Ze denken dat Gideon hulp heeft gekregen van andere volken. Ze springen overeind en pakken hun zwaarden. Ze beginnen te vechten. Maar omdat het nacht is, zien ze niet wie ze voor zich hebben. Ze slaan blindelings met hun zwaarden en doden de soldaten van hun eigen volk. Het is een geschreeuw, een gekrijs, een angstgeroep. Maar ze doden geen enkele Israëliet. Dat komt omdat de Heere voor Israël vecht. Die soldaten hoeven niets te doen.

DE OVERWINNING OP DE MIDIANIETEN

In paniek slaan de soldaten van Midian op de vlucht. Ze rennen voor hun leven. Er blijft geen soldaat in het tentenkamp over. Dan komen de soldaten van Gideon in actie. Niet alleen die driehonderd mannen, maar ook de andere soldaten. Ze achtervolgen het leger van Midian. Overal worden soldaten gedood. Gideon roept ook de hulp in van andere stammen. Die moeten de Midianieten tegenhouden bij de Jordaan. Ze mogen niet over de Jordaan verder trekken. Twee koningen van de Midianieten, Oreb en Zeëb, worden gevangengenomen en gedood. *Wat God zegt, gebeurt echt. Dat blijkt ook hier. Daarom moet niet Gideon de eer ontvangen, maar de Heere. Daarom moeten wij de Heere ook danken voor alles wat Hij doet. We hebben al de zegeningen (als voedsel, water, een huis, kleding, gezondheid, enz.) niet aan onszelf te danken. We moeten wel werken, maar kunnen eigenlijk voor niets zorgen als de Heere het niet geeft. Geef daarom de Heere alle eer en dank Hem voor al Zijn weldaden. We mogen Hem ook danken dat Hij de Heere Jezus als Verlosser en Zaligmaker naar de aarde wilde sturen. Maar dat betekent wel dat je de Heere Jezus persoonlijk moet kennen in je leven. Dan wil je Hem altijd eren en dienen.*

AFSLUITING

Er worden 120.000 soldaten gedood. Van het grote leger van 135.000 soldaten blijft bijna niets over. Dat heeft de Heere gedaan. Gideon vertrouwde niet voor niets op de Heere. Wie het van de Heere verwacht, zal nooit beschaamd uitkomen.

VERWERKING

U kunt een keuze maken uit verschillende mogelijkheden:

- Sluit aan bij de introductie: rond het woord 'VERTROUWEN' heeft u enkele woorden geschreven. Vraag aan de kinderen of ze de woorden herkennen in het verhaal en praat erover door wat die woorden met betrekking tot het verhaal betekenen.
- Wat zouden de soldaten gedacht hebben toen Gideon de groep steeds kleiner maakte? Wat zou Gideon zelf gedacht hebben toen hij de opdrachten van God hoorde? Praat hierover met de kinderen.
- God gebruikte in het Oude Testament vaak dromen om Zijn wil aan de mensen bekend te maken. Laat de kinderen voorbeelden noemen van dromen. Wat wil God met deze dromen zeggen? Spreekt God tegenwoordig ook door dromen tot mensen? Maak de kinderen duidelijk dat wij Gods Woord hebben en dat God op die manier tot ons spreekt. In Islamitische landen gebeurt het soms dat God in een droom tot iemand spreekt, maar dan zal die persoon ook naar Gods Woord gaan zoeken.
- Waarom zouden de soldaten hun fakkel in een kruik stoppen? Waarom zou Gideon alle mannen een bazuin geven? Praat met de kinderen over deze bijzondere 'wapens'.
- Als Gideon de droom van de Midianieten hoort, dankt hij God. Hij is blij, omdat hij God kan vertrouwen. Dank jij God wel eens? Wanneer doe je dat? Waarom doe je dat? Laat de kinderen gebedspunten aanreiken voor het dankgebed.
- Op de site kunt u nog een extra verwerking vinden.